

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 500, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urrevfed@bih.net.ba, vrifbih@vrifbih.ba

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

OPĆINE TEŠANJ

ZA 2008.GODINU

Broj:-43/09

Sarajevo, maj 2009. godine

**MENADŽMENTU
OPĆINE TEŠANJ****NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE****Osnova za reviziju**

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja općine **Tešanj** za 2008. godinu (bilansa stanja na dan 31.12.2008. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju Budžeta za godinu koja završava na taj dan) te reviziju usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima i pregleda značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost menadžmenta

Načelnik općine je odgovoran za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed korupcije i prevare, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u danim okolnostima. Načelnik je također odgovoran za usklađenost poslovanja općine sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu revizije. Reviziju smo izvršili u skladu Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06), INTOSAI revizijskim standardima i Međunarodnim standardima revizije. Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima danim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizorskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Ured za reviziju institucija u F BiH prvi put vrši reviziju općine Tešanj i ne iskazujemo mišljenje na početna stanja na dan 01.01.2008.godine.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Kvalifikacija:

- 1. Nije vršeno praćenje izvršenja Budžeta kako bi se na vrijeme vršile izmjene i dopune Budžeta i uravnotežili prihodi i primici sa rashodima i izdacima, a što je obaveza u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Zbog navedenog na određenim pozicijama iskazana su znatna prekoračenja u odnosu na usvojeni Budžet, a iskazan je i višak rashoda nad prihodima (tačka 3.2. Izvještaja).*
- 2. Zbog neevidentiranja kratkoročnih potraživanja u skladu sa propisima manje su iskazane pozicije kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih razgraničenja u iznosu od 40.328 KM (tačka 3.6. Izvještaja).*

3. *Općina nije uspostavila sveobuhvatnu evidenciju stalnih sredstava uslijed čega je u 2008. godini u Bilansu stanja manje iskazala stalna sredstva za 2.419.070 KM, a što se odnosi na ulaganja u rekonstrukciju i investiciono održavanje. Popis stalnih sredstava nije izvršen u skladu sa važećim propisima, niti je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja sa knjigovodstvenim stanjem, zbog čega ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost sredstava i izvora sredstava (tačka 3.8. Izvještaja).*

Mišljenje

Po našem mišljenju finansijski izvještaji, osim navedenog u prethodnom pasusu, po svim bitnim pitanjima, prikazuju stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2008.godine, rezultat poslovanja i izvršenja Budžeta općine Tešanj, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Finansijsko poslovanje općine Tešanj tokom 2008.godine, zbog napomena navedenih u tačkama 1., 2., i 3. prethodnog pasusa, nije bilo u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

Sarajevo, 29.05.2009. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

SADRŽAJ

1	UVOD	1
2	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	1
2.1	Rezime	1
3	NALAZI I PREPORUKE	2
3.1	Sistem internih kontrola	2
3.2	Budžet za 2008. godinu	3
3.3	Prihodi	4
3.3.1	Porezni prihodi	4
3.3.2	Neporezni prihodi	4
3.3.3	Tekuće potpore (grantovi)	4
3.3.4	Kapitalni primici	4
3.4	Tekući rashodi	4
3.4.1	Bruto plaće i naknade.....	4
3.4.2	Naknade troškova zaposlenih.....	5
3.4.3	Izdaci za materijal i usluge	5
3.4.4	Tekući grantovi	5
3.5	Kapitalni grantovi	6
3.6	Potraživanja	6
3.7	Obaveze i razgraničenja	6
3.8	Stalna sredstva	7
3.9	Javne nabavke	8
4	KOMENTAR	8
PRILOG BR. 1		1
Izvršenje budžeta općine Tešanj na dan 31.12.2008. godine.....		1

IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
OPĆINE TEŠANJ
za 2008. godinu

1 UVOD

Općina Tešanj je jedinica lokalne samouprave, uspostavljena zakonom, sa nadležnostima u skladu sa Ustavom F BiH, Ustavom ZDK kantona i kantonalnim zakonodavstvom, te Zakonom o principima lokalne samouprave u F BiH.

Općinsko vijeće je na 35. sjednici održanoj 27.12.2007. godine, donijelo Statut općine Tešanj objavljen u ("Službenom glasniku općine Tešanj" broj: 11/07). Organ odlučivanja Općine je Općinsko vijeće, a izvršni organ jedinice lokalne samouprave je općinski načelnik. Općinsko vijeće ima 25 vijećnika, koji su kao i načelnik izabrani u skladu sa važećim propisima na period od 4 godine. Nadležnosti Općinskog vijeća i načelnika su propisane Zakonom o principima lokalne samouprave u F BiH i Statutom Općine.

Unutrašnja organizacija i način rada općinskih službi, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji općinskih odjela i službi za upravu. Općinske službe su:

- Služba za opću upravu i društvene djelatnosti
- Služba za finansije i ekonomiju
- Služba za prostorno uređenje, razvoj i inspeksijske poslove
- Služba za geodetske, imovinsko-pravne poslove i katastar
- Služba civilne zaštite
- Služba za boračko-invalidsku zaštitu
- Stručna služba Vijeća i Načelnika Općine

Mjesna samouprava ostvaruje se u mjesnoj zajednici kao obaveznom obliku mjesne samouprave koju osniva Općinsko vijeće. U Općini je obrazovano 25 mjesnih zajednica.

Na dan 31.12.2008. godine u općini Tešanj bilo je zaposleno 99 uposlenih od ukupno 100 koliko je predviđeno Odlukom o sistematizaciji radnih mjesta.

Sjedište općine Tešanj nalazi se u ulici Trg Alije Izetbegovića 11, Tešanj.

2 PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji općine Tešanj za 2008.godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je omogućiti revizoru izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje općine Tešanj na dan 31.12.2008.godine, izvršenje Budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u maju 2008.godine.

Obzirom da se revizija obavlja prvi put ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2.1 Rezime

Izvršenom revizijom poslovanja općine Tešanj za 2008.godinu konstatirani su određen propusti i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih date su sljedeće preporuke:

Donijeti Pravilnik o internoj kontroli u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 19/06) i sve pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola („Službene novine F BiH“ broj: 19/05) i osigurati dosljednu primjenu istih.

Preporučujemo dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, koji se odnosi na pripremu, donošenje, izvršenje kao i izvještavanje.

Tekuće i kapitalne potpore planirati i evidentirati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju pravilnog praćenja, njihovog korištenja za propisane i odobrene namjene.

Donijeti Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila i normativ za utrošak goriva i dosljedno se pridržavati istih, kako bi bila uspostavljena kontrola nad korištenjem automobila i utroškom goriva.

Kod realizacije sredstava tekućih grantova obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, kako bi se Budžet za tekuće transfere izvršavao do visine planirane u Budžetu.

Kod realizacije sredstava kapitalnih grantova obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, u dijelu izvršenja budžeta do iznosa koji je predviđen u Budžetu.

Izvršiti uvid i analizu u ukupna potraživanja na nivou Općine i po istim poduzeti potrebne mjere u cilju pravilnog evidentiranja, naplate, kao i poduzimanje daljnjih radnji po tužbama kako bi se naplata izvršila.

Oročavanje sredstava vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

U cilju tačnog i fer iskazivanja ukupnih obaveza, preporučujemo da se iste evidentiraju u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu.

Utvrđiti osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda prema privrednim organizacijama za finansiranje oružanih snaga.

Preporučujemo rukovodstvu Općine da svu svoju imovinu identifikuje, popiše, računovodstveno evidentira, izvrši procjenu i fer vrijednost, da obezbijedi dokumentaciju kojom dokazuje vlasništvo (pravo raspolaganja).

Redovan godišnji popis vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH.

3 NALAZI I PREPORUKE

3.1 Sistem internih kontrola¹

Izvršena je procjena sistema internih kontrola kao procesa, koji je utemeljen i vođen od strane menadžmenta, a u cilju osiguranja razumnog uvjerenja vezano za efikasnost i uspješnost poslovanja, pouzdanost finansijskog izvještavanja, usklađenosti sa postojećim zakonima i propisima i zaštite imovine od neovlaštenog prisvajanja, korištenja ili otuđenja.

Odgovornost uspostave internih kontrola je na menadžmentu Općine. Polazni osnov za isti je uspostava povoljnog kontrolnog okruženja, koje se odnosi na donošenje potrebnih akata u skladu sa važećim zakonskim propisima (Statut i Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji). Odgovornosti i ovlaštenja uposlenih općine Tešanj su utvrđeni Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji čini temeljni polazni akt za uspostavu kvalitetnog sistema internih kontrola. Navedenim aktom sistematizirano je 100

---

¹ Interne kontrole podrazumjevaju organizaciju, politike i procedure koje budžetski korisnici uvode da bi se osiguralo izvršavanje poslova koji su im zakonom i drugim propisima dati u nadležnost, da su resursi korišteni u skladu sa postavljenim ciljevima, da su programi i planovi za izvršavanje poslova zaštićeni od prevara, gubitaka i lošeg upravljanja, da su na raspolaganju pouzdane i blagovremene informacije koje se koriste pri izvještavanju, podršci i donošenju odluka. Isto tako putem interne kontrole omogućava se i otkrivanje greške ili prevare (Službene novine FBiH broj 19/2005)

izvršilaca, a na dan 31.12.2008.godine općina Tešanj je upošljavala 99 uposlenika. Isto tako ovim aktom definisana su radna mjesta svih uposlenih u Općini sa utvrđenim opisom poslova, radnih zadataka, nadležnosti i datih ovlaštenja.

Općina nije donijela niti jedan akt u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola niti je donesen Pravilnik o internoj kontroli. Obzirom da nije donesen Pravilnik o internoj kontroli nisu definisani postupci procjene rizika, odnosno opći pregled podložnosti određene funkcije ili aktivnosti na greške, nepravilnosti, neovlaštenu upotrebu ili neodgovarajuće rezultate programa. Nisu donesene smjernice, akti i uputstva za potrebne kontrolne aktivnosti za ključne procese poslovanja, tako da je provedenom revizijom utvrđeno da se općina Tešanj nije pridržavala Zakona o budžetima u F BiH kako kod planiranja tako i kod izvršavanja (tačka 3.2. Izvještaja), da u glavnoj knjizi nisu evidentirana sva potraživanja i obaveze (tačka 3.6. Izvještaja), u stalnim sredstvima nisu evidentirana ulaganja za rekonstrukciju i investiciono održavanje u 2008. godini niti su usklađena sredstva i izvori sredstava (tačka 3.8. Izvještaja).

Ne može se potvrditi da je uspostavljen monitorig nad internim kontrolama. Na osnovu navedenog možemo zaključiti da je neophodno da općina Tešanj uspostavi sistem internih kontrola, uspostavi praćenje (monitoring) sistema internih kontrola radi izmjena, prilagođavanja ili unapređenja samog sistema, a koje će biti ugrađeno u redovno odvijanje poslovnih aktivnosti i definisano Pravilnikom o internoj kontroli.

Donijeti Pravilnik o internoj kontroli u skladu sa članom 62. Zakona o budžetima u F BiH („Službene novine F BiH“ broj: 19/06) i sve pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sistema internih kontrola („Službene novine F BiH“ broj: 19/05) i osigurati dosljednu primjenu istih.

3.2 Budžet za 2008. godinu

U skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH Općinsko vijeće na prijedlog općinskog Načelnika je donijelo Budžet za 2008.godinu dana 27.12.2007.godine. U finansijskim izvještajima ukupni ostvareni prihodi i primici iznosili su 9.888.688 KM, što je u odnosu na planirane prihode i primitke u iznosu od 9.150.000 KM, više za 738.688 KM ili 8% (najveće uvećanje u odnosu na plan je ostvareno kod poreza na plaće i radnu snagu 280.058 KM, porezi na imovinu 413.264 KM, prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća 243.946 KM). Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 10.197.963 KM, što je u odnosu na planirane u iznosu od 9.080.000 KM više za 1.117.963 KM ili 12%. Općina je iskazala višak rashoda nad prihodima u iznosu od 309.275 KM, što je pokriveno iz viška prihoda prošlih godina. Periodični izvještaji i godišnji izvještaji redovno u propisanim rokovima su dostavljani nadležnim institucijama. Izvještaj o izvršenju Budžeta za 2008.godinu dostavljen je Općinskom vijeću na razmatranje i donošenje u maju 2009.godine. Općinsko vijeće je usvojilo navedeni izvještaj. Provedenom revizijom utvrdili smo slijedeće:

- Prilikom usvajanja budžeta za 2008.godinu planirana je upotreba budžetskog suficita iz ranijeg perioda u iznosu od 220.000 KM. Iako je u toku godine došlo do povećanja prihoda i rashoda, Općina nije vršila uravnoteženje budžeta, putem rebalansa, kako je propisano Zakonom o budžetima u F BiH.

-dio kapitalnih primitaka planiran na tekućim potporama

- Izvršenje Budžeta nije u potpunosti praćeno u skladu sa Zakonom, u dijelu sačinjavanja tromjesečnih i mjesečnih planova novčanih tokova odnosno nije planirana budžetska likvidnost i dinamika izvršenja kojom bi se obezbijedilo izmirenje obaveza do visine planirane u budžetu. Zbog navedenog je iskazan višak rashoda nad prihodima, a najveće prekoračenje u odnosu na plan je iskazano na poziciji kapitalnih grantova u iznosu 1.023.757 KM, što je iskazano u Tabeli br. 1 u prilogu.

- Utvrdili smo da Općinsko vijeće nije adekvatno izvješteno o izvršenju Budžeta za 2008.godinu., jer podaci iskazani u Izvještaju o izvršenju budžeta nisu identični sa podacima iskazanim u finansijskom izvještaju-Godišnji iskaz o izvršenju budžeta.

Preporučujemo dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, koji se odnosi na pripremu, donošenje, izvršenje kao i izvještavanje.

3.3 Prihodi

3.3.1 Porezni prihodi

Ukupni ostvareni porezni prihodi iznosili su 7.030.195 KM i usaglašeni su sa iznosom poreznih prihoda koje je Ministarstvo finansija ZDK rasporedilo Općini za period 04.01.2008.godine do 31.12.2008.godine. U odnosu na planirane prihode koji su iznosili 6.119.000 KM ovi prihodi više su ostvareni za 911.195 KM ili 15%.

3.3.2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su ostvareni u ukupnom iznosu 2.310.453 KM, što je više u odnosu na plan od 1.951.000 KM za 359.453 KM. a čine ih prihodi od zemljišne rente 417.883 KM, administrativne takse 332.713 KM, komunalne takse 680.307 KM, posebne naknade i takse 491.169 KM, novčane kazne 47.753 KM i ostali prihodi u iznosu od 340.618 KM. Najveći dio neporeznih prihoda ostvaruje se na osnovu odluka Općinskog vijeća koje su objavljene u Službenim glasnicima Općine.

U Općini se vrši kontrola naplate prihoda, pokreće se postupak pred sudom putem općinskog Pravobranilaštva za nenaplaćena potraživanja, a isto podnosi izvještaj o svom radu.

3.3.3 Tekuće potpore (grantovi)

Tekuće potpore (grantovi) planirane su u iznosu od 1.080.000 KM, a ostvarene su u iznosu od 511.321 KM, što je manje u odnosu na planirane za 568.679 KM i predstavlja ostvarenje 47%. Najveći iznosi se odnose na: potpore od ostalih nivoa vlasti kanton ZDK za zaštitu okoliša 113.915 KM i potpore 382.984 KM (Federacija i Kanton za zaštitu kulturno historijskog naslijeđa i mjesne zajednice za vodosnadbijevanje i asfaltiranje). U tekućim potporama planirana su i sredstva za kapitalna ulaganja u iznosu od 568.679 KM i pogrešno su klasifikovane kao tekuće potpore. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima za kapitalna ulaganja, trebalo ih je planirati na kapitalnim grantovima, kako bi pozicija tekućih i kapitalnih grantova bila ispravno iskazana.

3.3.4 Kapitalni primici

Kapitalni primici nisu planirani u Budžetu za 2008. Godinu, a ostvareni su u iznosu od 36.719 KM, a najveći iznos se odnosi na učešće u finansiranju kapitalnih projekata 34.719 KM (komunalnog preduzeća, sportsko rekreacioni centar) na osnovu sporazuma o zajedničkom finansiranju.

Tekuće i kapitalne potpore planirati i evidentirati u skladu sa odredbama Uredbe o računovodstvu budžeta i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH, u cilju pravilnog praćenja, njihovog korištenja za propisane i odobrene namjene.

3.4 Tekući rashodi

Ukupni tekući rashodi u 2008.godini iznosili su 5.855.016 KM što je u odnosu na Budžetom planirana sredstva u iznosu od 5.708.500 KM više za 147.000 ili 3%. U okviru tekućih rashoda bruto plaće, naknade i doprinosi poslodavca iznosili su 2.157.834 KM, izdaci za materijal i usluge 1.600.118 KM i tekući grantovi 2.082.707 KM.

3.4.1 Bruto plaće i naknade

Bruto plaće i naknade iznose 1.398.791 KM, što je u odnosu na plan koji je iznosio 1.385.000 KM više za 13.791 KM ili 1%. Provedenom revizijom smo utvrdili slijedeće. Obračun i isplata plaća vršena je na osnovu Pravilnika o plaćama i naknadama plaća državnih službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave i posebnih službi i drugim organima Općine i Odluke Općinskog vijeća o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće rukovodećih i ostalih državnih službenika i namještenika u jedinstvenom općinskom organu uprave i posebnim službama i drugim organima Općine. U Općini je osnovica za plaću iznosila od 370 KM do 441 KM, zavisno od raspoloživih sredstava. Provedenom

revizijom, metodom uzorka, utvrdili smo da su izdata rješenja svakom uposleniku, a kod obračuna i isplate plaća nismo utvrdili nepravilnosti.

3.4.2 Naknade troškova zaposlenih

Naknade troškova zaposlenih planirane su u iznosu 596.000 KM, a izvršene su u iznosu od 604.256 KM što je više u odnosu na plan za 8.256 KM ili 1%. Provedenom revizijom naknada troškova zaposlenih (regres za godišnji odmor, jubilarne nagrade, pomoć u slučaju smrti, naknada za skupštinske zastupnike, topli obrok) utvrdili smo da su isplate vršene u skladu sa Pravilnikom o ostvarivanju naknada i drugih materijalnih prava koja nemaju karakter plaće. Naknade za rad u komisijama su iskazane u iznosu od 23.509 KM i imenovane su od Općinskog vijeća i Načelnika. Provedenom revizijom utvrdili smo da su navedene komisije podnosile izvještaje o izvršenom poslu, a da je na isplaćene naknade komisijama obračunat porez u iznosu od 30% za članove koji nisu zaposlenici Općine i 50% za članove komisija koji su u radnom odnosu u Općini.

3.4.3 Izdaci za materijal i usluge

Ukupni izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 1.600.118 KM, što je u odnosu na plan od 1.686.500 KM manje za 86.382 KM ili 5%. Provedenom revizijom nabavke materijala, održavanja zgrada i opreme obradili smo u poglavlju javne nabavke, a ovdje ukazujemo na izdatke za gorivo za prevoz u iznosu od 41.736 KM. Općina nema Pravilnik o korištenju službenih automobila niti je donijela normative potrošnje goriva za svako vozilo, u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji zaduženo za brigu o službenim vozilima (izdaje putne naloge, vodi brigu o servisiranju, vodi kontrolu pređenih kilometara za svako vozilo).

Donijeti Pravilnik o uslovima i načinu korištenja službenih vozila i normativ za utrošak goriva i dosljedno se pridržavati istih, kako bi bila uspostavljena kontrola nad korištenjem automobila i utroškom goriva.

3.4.4 Tekući grantovi

Na poziciji tekućih grantova iskazan je ukupan iznos od 2.082.707 KM, što u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 1.866.000 KM je više za 216.707 KM ili 12%. Navedeni tekući grantovi odnose se na:

- Grantovi drugim nivoima vlasti u iznosu od 198.851 KM odnose se na grantove za 25 mjesnih zajednica i veći su za 68.851 KM ili 53% u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 130.000 KM. Raspored planiranih sredstava je izvršen u skladu sa Budžetom općine Tešanj za finansiranje redovnih djelatnosti mjesnih zajednica u 2008.godini, a na osnovu Odluke o načinu i kriterijima raspodjele sredstava za finansiranje rada organa mjesnih zajednica broj: 01-02-1-1694/07 koju je potpisao predsjedavajući Općinskog vijeća. Svaka mjesna zajednica sačinjava analitički izvještaj o utrošku sredstava.
- Grantovi pojedincima u iznosu od 750.411 KM veći su za 47.411 KM ili 7% u odnosu na planirana sredstva u iznosu od 703.000 KM. Grantovi pojedincima realizirani su po različitim osnovama (jednokratne socijalne pomoći, sanacija i adaptacija kuća socijalno ugoženih lica, stipendije i udruženjima) i iznosili su 460.470 KM. Po posebnom programu realizirana su sredstva za poticaj poljoprivredi u iznosu od 192.317 KM. Osnov za realizaciju ovih grantova je Zakon o socijalnoj zaštiti ZDK kantona, Zakon o pravima boraca i njihovih porodica ZDK kantona, kriteriji za raspodjelu je broj korisnika, odluka o izvršenju budžeta općine Tešanj za 2008.godinu i programi za stipendiranje studenata i nevladine organizacije za koje je raspisivan javni konkurs, a komisija vršila odabir. Utrošak sredstava se pravda od strane ustanova preko kojih se doznacavaju (Centar za socijalni rad, Boračke organizacije) sačinjavanjem izvještaja o radu, a sredstva se doznacavaju mjesečno za redovne korisnike i jednokratno po rješenjima načelnika.
- Grantovi neprofitnim organizacijama u iznosu od 1.133.445 KM veći su za 100.445 KM ili 10% od planiranih u iznosu od 1.033.000 KM. Najveći dio odnosi se na Centar za socijalni rad i Centar za kulturu i obrazovanje za finansiranje redovnih djelatnosti ovih ustanova (plaće i materijalni troškovi). Finansiranje ove dvije ustanove se vrši u skladu sa usvojenim Budžetom (Centar za socijalni rad Općina finansira u potpunosti 246.241 KM, Centar za kulturu i obrazovanje Općina

samo participira za održavanje objekta, plaće i materijalne troškove 110.000 KM). Sem ove dvije ustanove finansiranje se vrši i za druge nevladine organizacije (udruženja građana 212.821 KM, sportski klubovi 278.777 KM, klubovi vijećnika 78.999 KM) u skladu sa kriterijima koji su objavljeni u („Službenom glasniku općine Tešanj“ 9/05). Sve navedene ustanove i organizacije vrše redovito izvještavanje o utrošenim sredstvima.

Kod realizacije sredstava tekućih grantova obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, kako bi se Budžet za tekuće transfere izvršavao do visine planirane u Budžetu.

3.5 Kapitalni grantovi

Na poziciji kapitalnih grantova planiran je iznos od 553.000 KM, a ostvareno je 1.576.757 KM, što je više u odnosu na plan za 1.023.757 KM ili 185%. Najveći iznosi kapitalnih grantova odnose se na sanaciju škola, sanaciju ambulanti, sanaciju domova kulture, izgradnju spomen obilježja, sanaciju vjerskih objekata i groblja. Općina je donijela listu kapitalnih projekata koju je usvojilo Općinsko vijeće kao i Odluku o načinu rasporeda budžetskih i drugih sredstava za dugoročnu podršku realizacije kapitalnih projekata (kriteriji). Navedene odluke objavljene su u Službenom glasniku Općine.

Kod realizacije sredstava kapitalnih grantova obezbijediti dosljedno provođenje odredbi Zakona o budžetima u F BiH, u dijelu izvršenja budžeta do iznosa koji je predviđen u Budžetu.

3.6 Potraživanja

Na poziciji kratkoročnih potraživanja iskazan je ukupan iznos 554.173 KM, kratkoročnih plasmana 2.104.197 KM i kratkoročnim razgraničenjima iznos od 79.309 KM.

Kratkoročna potraživanja u iznosu od 554.173 KM odnose se na:

- Potraživanja od pravnih osoba 545.189 KM (isporučene usluge i roba 211.081 KM, unaprijed plaćena roba i usluge-avansi 334.108 KM) i nastala su na osnovu ugovora, faktura, rješenja.
- Potraživanja od fizičkih lica 3.150 KM (isporučene usluge i roba 3.150 KM utuženo).
- Ostala potraživanja 5.833 KM (akontacije za službeni put 2.200 KM, ostala potraživanja 3.633 KM).

Kratkoročni plasmani u iznosu od 2.104.197 KM odnose se na:

- Krediti u iznosu od 103.877 KM dati u ranijem periodu odnose se na kredite date pravnim licima (49.013 KM), kredite date fizičkim licima (51.692 KM) i kredite date radnicima (3.171 KM). Korisnici ovih kredita su utuženi.
- Depozit kod banaka 2.000.320 KM (oročena sredstva po ugovorima). Odabir banaka nije izvršen u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 79.309 KM predstavljaju pražnjenje na dan 31.12.2008.godine i odnose se na 2008.godinu, knjižena su po obrascu B2, ali su sredstva došla u januaru 2009.godine.

Na potraživanjima u glavnoj knjizi nisu iskazana potraživanja na dan 31.12.2008.godine, koja se odnose na naknadu za korištenje građevinskog zemljišta 39.138 KM, naknada za taksi stajalište 1.190 KM. Općinsko pravobranilaštvo je sačinilo izvještaj o predmetima u radu i riješenih predmeta u periodu od 01.01.2008.godine do 31.12.2008.godine po vrstama: preneseno iz prethodne godine 625, pokrenuto u 2008.godini 537, ukupno u radu 1.162, okončano u 2008.godini 522, u radu (neriješeni 640).

Izvršiti uvid i analizu u ukupna potraživanja na nivou Općine i po istim poduzeti potrebne mjere u cilju pravilnog evidentiranja, naplate, kao i poduzimanje daljnjih radnji po tužbama kako bi se naplata izvršila.

Oročavanje sredstava vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

3.7 Obaveze i razgraničenja

Na poziciji obaveza i razgraničenja iskazan je ukupan iznos 1.332.264 KM. Navedene obaveze i razgraničenja se odnose na:

- Kratkoročne tekuće obaveze 1.071.361 KM (kratkoročne tekuće obaveze prema dobavljačima).
- Obaveze prema zaposlenim 2.763 KM (obaveza za porez na isplaćenu naknadu).
- Finansijski i obračunski odnosi sa drugim povezanim jedinicama 17.012 KM (obaveze iz ranijeg perioda prema privrednim organizacijama za finansiranje oružanih snaga iz perioda 1996.godine, koja je prestala po Zakonu).
- Kratkoročna razgraničenja 188.673 KM (primljene donacije budućeg perioda razgraničeni prihodi od MZ-a, Federacije i kantona).
- Dugoročna razgraničenja 52.455 KM (razgraničeni prihodi primljene donacije od „ADRE“ revolving linija za kreditiranje malog poduzetništva).

U okviru kratkoročnih razgraničenja nisu evidentirana obračunata nenaplaćena potraživanja za općinske prihode koje smo naveli u poglavlju potraživanja u iznosu od 40.328 KM.

U cilju tačnog i fer iskazivanja ukupnih obaveza, preporučujemo da se iste evidentiraju u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu.

Utvrditi osnovanost iskazivanja obaveza iz ranijeg perioda prema privrednim organizacijama za finansiranje oružanih snaga.

3.8 Stalna sredstva

Na dan 31.12.2008.godine ukupna iskazana nabavna vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 6.626.796 KM, ispravka vrijednosti u iznosu od 1.596.345 KM, tako da je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 5.030.451 KM. Na dugoročnim plasmanima na nabavnoj vrijednosti iskazan je iznos od 178.737 KM, ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana 39.091 KM, a neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana iskazana u iznosu od 139.646 KM.

Na izdacima za nabavku stalnih sredstava planiran je iznos od 2.818.500 KM, od čega se na nabavku stalnih sredstava odnosi 355.000 KM, a na rekonstrukciju i investiciono održavanje 2.463.500 KM.

Ukupna nabavka stalnih sredstava u 2008.godini iznosila je 2.766.190 KM od čega se na nabavku stalnih sredstava odnosi 347.120 KM, a na rekonstrukciju i investiciono održavanje 2.419.070.KM. Za ukupnu nabavku stalnih sredstava u iznosu od 347.120 KM povećana je vrijednost stalnih sredstava (odnosi se za nabavku šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada u iznosu od 93.957 KM, nabavku građevina u iznosu od 49.170 KM, nabavku opreme u iznosu od 174.452 KM i nabavka stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 29.541 KM, dok je ukupna rekonstrukcija i investiciono održavanje u iznosu od 2.419.070 KM evidentirana na memorandumskoj evidenciji, a nije evidentirana kao povećanje imovine-stalnih sredstava (navedeno se odnosi na rekonstrukciju cesta i mostova u iznosu od 1.609.288 KM, rekonstrukciju zgrada 117.128 KM i ostala rekonstrukcija i poboljšanje u iznosu od 479.686 KM). Mišljenja smo da je Općina trebala navedenu nabavku evidentirati kao povećanje stalnih sredstava ili na vanbilansnoj evidenciji dok se ne kompletira dokumentacija o vlasništvu i stručnoj procjeni vrijednosti ovih sredstava.

U razgovoru sa odgovornim osobama rečeno nam je da navedena rekonstrukcija i investiciono održavanje nije knjiženo na stalnim sredstvima Općine , jer se radi o infrastrukturnim objektima koji nisu vlasništvo općine.

Mišljenja smo da je Općina trebala navedeno evidentirati kao povećanje stalnih sredstava ili na vanbilansnoj evidenciji dok se ne kompletira dokumentacija o vlasništvu (pravu raspolaganja) i stručnoj procjeni ovih sredstava.

Dugoročni plasmani u iznosu od 178.737 KM se odnose na finansiranje i realizaciju programa podizanja maline u općini Tešanj zaključenih još 2004.godine, na površini od 10 hektara u iznosu od 130.000 KM. Drugi dio se odnosi na ugovore „Adra“ iz Praga za revolving liniju za pokretanje malog biznisa. Ova sredstva se uredno vraćaju. Općina za dugoročne plasmane nije formirala izvore sredstava, a evidentiranje povrata datih sredstava ne vrši u skladu sa računovodstvenim propisima.

Načelnik je donio Rješenje 02-49-1-15/09 od 05.01.2009.godine o imenovanju komisije za popis u 2008.godini. Komisija je sačinila Izvještaj o radu Komisije za popis stalnih sredstava sa popisnim listama i podnijela, sa prijedlozima o otpisu i rashodu, Načelniku na usvajanje. Komisije nije sačinila popis obaveza, potraživanja, izvora sredstava i novčanih sredstava. Izvršen je samo naturani popis i nije izvršeno

usklađivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom sa knjigovodstvenim stanjem. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se ne slažu sredstva i izvori sredstava za 625.695 KM. Isto tako obračunata amortizacija po grupama odgovarajućih konta ne slaže se sa pojedinačno obračunatom amortizacijom po svakom stalnom sredstvu za 20.582 KM. Mišljenja smo da popis, kao osnovni oblik unutrašnjeg nadzora i kontrole u Općini nije izvršen u skladu sa Uredbom o računovodstvu i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH i ne predstavlja u potpunosti podlogu za prikaz imovinske pozicije. Zbog navedenog ne možemo potvrditi iskazano stanje stalnih sredstava.

Preporučujemo rukovodstvu Općine da svu svoju imovinu identifikuje, popiše, računovodstveno evidentira, izvrši procjenu i fer vrijednost, da obezbijedi dokumentaciju kojom dokazuje vlasništvo (pravo raspolaganja).

Redovan godišnji popis vršiti u skladu sa Uredbom o računovodstvu u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu u FBiH.

3.9 Javne nabavke

Sistemom uzorka smo izvršili uvid u javne nabavke koje su izvršene u 2008.godini. Pregledana je dokumentacija za izvršene nabavke i isto tako je izvršen uvid i u uplate po sklopljenim ugovorima radi utvrđivanja da li su plaćanja izvršena u skladu sa sklopljenim ugovorima i nisu utvrđena odstupanja (nepravilnosti). Kako se iz finansijskih izvještaja vidi izdaci u Budžetu: nabavka materijala 71.010 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 41.736 KM, izdaci za tekuće održavanje 468.000 KM, izdaci za nabavku stalnih sredstava 347.120 KM, rekonstrukciju i održavanje 2.419.070 KM (putevi, mostovi, kanalizacija, ulična rasvjeta) i kapitalni grantovi 1.576 757 KM predstavljaju skoro polovinu utrošenih sredstava u Budžetu za 2008.godinu općine Tešanj i skoro cijeli iznos podliježe odredbama Zakona o javnim nabavkama. U toku revizije smo utvrdili slučajeve izbora ponuđača na koje je bilo prigovora i koje je razmatrao Ured za žalbe, ali su svi odbijeni kao neosnovani, neblagovremeni ili neuredni, tako da nije bilo značajnih nepravilnosti kod provođenja postupaka javnih nabavki.

4 KOMENTAR

Općina Tešanj, očitovala se na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu, dopisom broj: 04-14-7-263/09 od 26.08 2009. godine. U dostavljenom očitovanju nije bilo primjedbi na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2008 godine, pa ovaj izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2008. godinu Općine Tešanj.

**Direktor
Sektora za finansijsku reviziju
zavoda, fondova, općina i agencija**

Anica Pudar, dipl.oec.

**Voda Tima
Fuad Velić, viši revizor, dipl.ecc.**

**Član Tima
Sabina Avdić, revizor, dipl.ecc.**

Prilog br. 1.
Izvršenje budžeta općine Tešanj na dan 31.12.2008. godine

u KM

R.br.	Pozicija	Plan2008	Povećanje/ smanjenje plana za 2008.g.	Rebalans 2008	Izvršenje plana za 2008. godinu	Razlika (6-5)	Indeks (6/5 x 100)
1	2	3	4	5	6	7	8
I	Prihodi i primici	9.150.000	0	0	9.888.688	738.688	108
1.	Prihodi od poreza	6.119.000	0	0	7.030.195	911.195	115
2.	Neporezni prihodi	1.951.000	0	0	2.310.453	359.453	118
3.	Kapitalni primici	0	0	0	36.719	36.719	0
4.	Potpore (grantovi)	1.080.000	0	0	511.321	-568.679	47
II	Tekući rashodi	5.708.500	0	0	5.855.016	147.000	103
5.	Plaće i naknade	1.981.000	0	0	2.003.047	22.047	101
6.	Doprinosi poslodavca	159.000	0	0	154.787	-4.213	97
7.	Putni troškovi	13.000	0	0	15.366	2.366	118
8.	Izdaci za energiju	115.000	0	0	102.290	12.710	89
9.	Izdaci za komunalne usluge	625.000	0	0	642.102	17.102	103
10.	Nabavka materijala	50.000	0	0	71.010	21.010	142
11.	Izdaci za usl. prevoza i gorivo	48.000	0	0	41.736	-6.266	87
12.	Unajmljivanje imovine	5.000	0	0	205	-4.795	4
13.	Izdaci za tekuće održavanje	467.500	0	0	468.006	506	101
14.	Bankarske usluge	14.000	0	0	15.258	1.250	109
15.	Ugovorene usluge	349.000	0	0	244.145	-104.855	70
16.	Tekući grantovi	1.866.000	0	0	2.082.707	216.707	112
III	Kapitalni izdaci	3.371.500	0	0	4.342.947	971.447	129
17.	Nabavka stalnih sredstava	2.818.500	0	0	2.766.190	52.310	98
18.	Kapitalni grantovi	553.000	0	0	1.576.757	1.023.757	285
IV	UKUPNO RASHODI I IZDACI	9.080.000	0	0	10.197.963	1.117.963	112
	DEFICIT (I – IV)	0	0	0	309.275		-
	Broj zaposlenih	100			99		